

בְּכָל-עֲמָלוֹ שֵׁי עָמָלֵךְ Quid residui (est) homini, ex omni labore suo, quo laborabit, id est, laborare solet, Ecclesiastæ 1. & similia multa. Vel plurimum illud circumloqui per Benoni. i. intermediū. Sic enim appellare solent præsens tempus, q̄ sit constitutū inter præteritū & futurū. Nō autē q̄ verbū sit, sed participium. Illud Latini præsens appellāt. Cuiusmodi sanē circumloquutio, participij præsens pro presenti verbo, quia creberrima est, exempli illustratione nō eget. Imperatiuus autē præsens tēporis esse potest.

Sic participiū præteritum habent Hebræi, quod פָּעוּל appellant, quo significatur aliquid præterito tempore factum, quod tamen adhuc permaneat. vt, הַבַּיִת בָּנוּי, id est, domus ædificata, quæ tamen adhuc stat, vel (si de re materiata non sit sermo) cuius adhuc recens sit memoria. vt, בָּקָר, id est, visitatus, recenti visitatione videlicet. Si enim loqui velles de domo iam solo æquata, vel de visitatione iam obliuioni tradita, vtendum esset non hoc participio, sed præterito verbi passiuī. sic, הַבַּיִת נִבְקָר, domus quæ quondam fuit, sed iam diruta est, נִבְקָר visitatus fuit visitatione quadam iam oblitterata.

Illud etiam notandum, Benoni & Paul omnibus personis esse communia pro ratione dictionis quæ illis adiicitur: vt si adiiciatur pronomen tertiæ personæ, erit & benoni tertię. vt, הוּא בֹקֵר ille visitās (est) id est, visitat. Si secundæ, erit secundę personæ. vt, אַתָּה בֹקֵר tu visitans (es), i. visitas. Si pronomini primæ personę, erit primę. vt, אֲנִי בֹקֵר ego visitās (sum) i. visito, vel sine pronomine. vt, אִישׁ בֹקֵר: vir visitans (est)

C 3

De verbo.

Verbo accidunt, modus, tempus, genus, numerus, persona, figura, species, & coniugatio.

De modis.

Modi verborū sunt quinque, indicatiuus, imperatiuus, optatiuus, subiunctiuus, & infinitiuus. Quādoquidē præteritū, quod vnicū habent, similiter & futurū, cūm occurrūt in bibliis, vertenda sunt pro commoditate & exigentia sensus, per indicatiuum, vel optatiuum, vel subiunctiuū. vt, בָּקָר significare potest pro rei exigētia, visitauit, vel visitaret, vel visitauerit, vel visitauisset. Itidem futurum. vt, אֶבְקֹר visitabo, vel visitem, vel visitauero. Sic de aliis vtriusq; personis. Infinitiuum autē & imperatiuū separatim habent.

De tempore.

Tempora verborum sunt quatuor, præteritum (quod pro commoditate lectionis vertendum est, modò per perfectū, modò per imperfectū, & modò per plusquā perfectū,) Benoni, Paul, & Futurum.

Præterito tempore etiam frequenter (Prophetæ præsertim) non temerè, pro futuro vti solent. Nam præteriti temporis verbo nuntiare aliquid enenturum, maiorem rei certitudinem significat. Nō enim rara est Heterosis apud illos.

Obiter etiam notandum, apud Hebræos nullum esse verbum presentis temporis pro indicatiuo, vel optatiuo, vel subiunctiuo, sed eos nonnunquam pro eo vti præterito. vt, וַיֵּרָא הָאֵל & ortus est, id est, oritur sol, Ecclesiastæ. 1. & frequenter alia: Vel futuro, (præsertim in rebus solitis.) vt, יִהְיוּ לְאָרֶם מה-יִהְיוּ לְאָרֶם בְּכָל-